

FIȘA INFORMATIVĂ NR. 7

RISCURILE PSIHOSOCIALE - CE SUNT ȘI CUM LE GESTIONĂM LA NIVEL DE ORGANIZAȚIE?

Factorii psihosociali de risc apar la interacțiunea dinamică a factorilor profesionali cu cei individuali și se reflectă în starea de sănătate.

Raportul Observatorului Riscurilor definește riscurile psihosociale ca fiind „acele aspecte ale proiectării, organizării și managementului muncii, ale contextului social și ambiental al muncii, care pot duce la vătămări psihologice, sociale sau fizice”.

- » regimul pauzelor;
- » posibilitatea de a părăsi, la nevoie, locul de muncă în afara pauzelor;
- » timpul de lucru zilnic, săptămânal, lunar, anual;
- » regimul schimburilor de lucru – munca de noapte.

Factori de risc psihosociali

- **Efort mental** datorat naturii, caracteristicilor și conținutului sarcinii de muncă
  - » varietatea tipurilor de conduite;
  - » durata ciclului și numărul de operații/ciclu;
  - » efortul de memorare;
  - » rapiditatea în execuție;
  - » nivelul de atenție cerut (în raport cu: concentrarea, continuitatea, distributivitatea; numărul de mașini, aparate etc. de supravegheat; numărul mediu de semnale pe oră; durata și numărul intervențiilor pe oră etc.);
  - » gradul de precizie (parametri sau obiecte foarte mici – operatorul trebuie să observe detalii foarte mici sau să manipuleze obiecte foarte mici, eventual prin intermediul dispozitivelor optice de mărit) necesitând o mobilizare intensă a participării conștiente.
- **Natura sarcinilor**
  - » sarcini monotone, puțin stimulative,
  - » percepute ca lipsite de sens;
  - » lipsa de varietate;
  - » sarcini neplăcute sau respingătoare.
- **Exigențe temporale**
  - » operații repetitive sau nerepetitive;
  - » ritm liber sau impus;
  - » sistemul de salarizare (care impune uneori indirect un anumit ritm de lucru ridicat);

Factori organizaționali și de conducere

cultura organizațională specifică (culturile negative);
 ambiguitatea rolului (sarcinilor);
 conflicte între diferitele cerințe profesionale;
 responsabilități față de echipamente, oameni și securitatea lor sau, din contră, lipsa responsabilității;
 lipsa de consultare și participare la luarea de decizii;
 restricții nejustificate în raport cu comportamentul în muncă;
 lipsa aprecierii și recompensei;
 lipsa siguranței locului de muncă;
 lipsa de autonomie și control (în organizarea propriei activități, asupra propriului ritm de lucru, în alegerea timpului de lucru, pauzelor și concediului);
 sistem de evaluare a performanțelor neclar sau inechitabil;
 lipsa cunoașterii sau a acordului cu privire la obiectivele organizației.

Relații interpersonale

relații dificile cu șefii, colegii și/sau subordonații;
 lipsa sentimentului de apartenență la grup;
 izolare socială sau fizică;
 lipsa sentimentului de siguranță;
 lipsa încrederii în propria persoană;
 lipsa aprecierii, recunoașterii și susținerii din partea celorlalți;
 discriminarea, intimidarea, agresiunea, hărțuirea, violența la locul de muncă

Factori legați de dezvoltarea carierei

stagnarea sau incertitudinea carierei,
 precaritatea funcției, lipsa perspectivelor;
 salarizare proastă;
 valorizare socială scăzută a muncii desfășurate;
 supra sau subcalificarea pentru post.

Interfața muncă – familie

cerințe conflictuale muncă – familie;
 lipsa sprijinului în familie.

Mediu și echipamente de muncă

Factori ai mediului fizic potențial periculoși:

zgomot, vibrații, microclimat, iluminat, amenajarea postului, noxe chimice, radiații etc.
 – factori cu nocivitate obiectivă sau percepuți ca nocivi;
 existența riscului de accidentare.

Q&A - Cum pot fi identificate riscurile psihosociale?

Pe baza unor indicatori legați de securitatea și sănătatea lucrătorilor!

Informații suplimentare le găsiți pe site-ul proiectului: <https://proc.inpm.ro/>

Alte surse de informare:

<https://proc.inpm.ro/>
<http://osha.europa.eu>

Parteneriat pentru transferul de cunoștințe și dezvoltarea de cercetări referitoare la evaluarea și prevenirea riscurilor ocupaționale care pot conduce la dezastre (PROC)

ID: P_40_182/cod MySMIS 2014+ 111954

Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operational Competitivitate 2014-2020

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii "Alexandru Darabont" București

Iunie 2021

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României